

KESKUSTANUORET

kohtuullisen luonnollinen

MAATALOUSPOLIITTINEN LINJAPAPERI

SISÄLLYSLUETTELO:

Johdanto	2
Maatalouden taloudellinen perusta	2
Markkinaehtoinen kannattavuus	3
Tuotantokustannukset	3
Ympäristötuet	4
Sukupolvenvaihdokset	4
Suoramyynti	5
Uusjako 2.0	5
Tilojen yhteistoiminta	5
Elintarvikevienti	6
Maataloustuet	6
Kasvuolosuhteet	7
Ilmasto ja ympäristö	8
Kiertotalous	8
Energia	9
Turvemaat	9
Luonnon monimuotoisuus	10
Eläintuotanto	10
Valkuaisaineomavaraisuus	11
Luomu	11
GMO	11
Tuottajan hyvinvointi	11
Aluepolitiikka	12
Ruokatrendit ja tuotannon tulevaisuus	12
Globaali ruokamarkkina	12
Koulutus	13
Antibioottiresistenssi	13
Kaupunkiviljely	13
Lopuksi	14

JOHDANTO

Kotimainen ruoantuotanto on Suomelle elinehto. Ainoastaan omalla tuotannolla voimme varmistaa sen, että ruokaa riittää kaikille myös poikkeusoloissa, jolloin emme voi olla vain ulkomaisen tuontiruoan varassa. Kotimainen tuotanto antaa meille myös mahdollisuuden vaikuttaa maatalouden toimintatapoihin ja tuotantoeläinten hyvinvointiin. Haluamme syödä jatkossakin puhdasta, turvallista ja eettisesti tuotettua lähiruokaa, jolla lyhennetään ruokaketjuja.

Ruoantuottaja on yrittäjä. Hän kantaa yrittäjäriskin ja kokonaisvastuun omasta tilastaan. Yrittäjän on saatava tuotteestaan käypä hinta. Tämä ei valitettavasti tällä hetkellä maatalousalalla toteudu.

Maatalouden kannattavuuskriisiin on yksi syy, ja yksi ratkaisu - markkinaehtoinen kannattavuus. Maatalouden yrittäjätulot ovat romahtaneet tällä vuosikymmenellä, eikä sitä vajetta voi paikata kertaluontoisilla tukipaketeilla.

MAATALOUDEN TALOUDEL- LINEN PERUSTA

Pitkällä aikajänteellä tavoitteemme on vähentää maatalouden tukiriippuvuutta. Maataloustukia ei kuitenkaan voida leikata, ennen kuin markkinaehtoinen kannattavuus on saatu kuntoon - se johtaisi monen tilan toiminnan päättymiseen. Maataloustukien leikkaamista tässä tilanteessa emme voi hyväksyä. Tukiriippuvuuden vähentäminen on tehtävä hallitusti.

MARKKINAEHTOINEN KANNATTAVUUS

Maatalouden kannattavuuden parantamiseksi on tehtävä toimenpiteitä nopeasti. Tiedossa olevia ongelmia on monta. Ylimmällä tasolla kyse on elintarvikemarkkinoiden tulon epäreilusta jakautumisesta ja tuottajien heikosta neuvotteluvoimasta suhteessa keskittyneeseen kauppaan. Suomen ja EU:n elintarvikemarkkinat eivät toimi ongelmattomasti.

Terveen kilpailun kasvattamiseksi ja myös kuluttajasuojan vuoksi olisi tärkeää, että tiedot tuotteiden alkutuottajasta ja valmistajasta tulevat selkeästi esille tuotepakkauksissa ja hyllyselilepanossa. On vedottava kuluttajien arvoihin ja motiiveihin. Tuottajien markkina-aseman vahvistamiseksi tuottajaosuuskuntia tulee kehittää ja lisätä tuottajien suoramyöntimahdollisuuksia.

Suomalaiset arvostavat kotimaisesti tuotetun ruuan korkealle, mutta arvostus ei näy täysimääräisesti kulutuksessa tai kuluttajahinnoissa. Kuluttajien voi olla vaikea tunnistaa kotimaisia tuotteita ruokahyllyillä, ravintoloissa tai junassa. Kuluttajien tietoisuutta voidaan lisätä jatkamalla panostuksia tuotekehitykseen, vaatimalla alkuperämerkintöjen edistämistä ja kotimaisten tuotemerkkien markkinointiin. Sen lisäksi julkisiin ruokahankintoihin on asetettava selkeä kotimaisuuden vaade. Julkisissa ruokailuissa ei saa tarjota sellaista ruokaa, jota ei Suomessa saisi tuottaa.

TUOTANTOKUSTANNUKSET

Tuotantokustannusten nousu on uhka maatalouden kannattavuudelle. Syyinä ovat olleet esimerkiksi lannoite- ja siemenkaupan keskittyminen. Tämän uhan torjumiseksi ei ole luotettavaa keinoa, mutta viljelijät voivat harjoittaa toiminnassaan tulospainotteista ajattelua, mikä tarkoittaa viljely- ja investointisuunnitelmien tekemistä. Sen jälkeen tulospainotteinen ajattelu on otettava käyttöön myös hallinnon ja viranomaisten toimesta laskemalla viljelijöitä velvoittavien toimenpiteiden vaikutukset euroissa ennen päätösten tekemistä.

Tuotantokustannusten noususta aiheutuvaa kustannuspainetta voidaan keventää myös korottamalla yrittäjävähennystä. Yrittäjävähennys pitää tuplata nykyisestä 5 prosentista 10 prosenttiin.

YMPÄRISTÖTUET

Ympäristösuojelutoimenpiteet tulevat aiheuttamaan maataloudelle suuren kustannusrasitteen pitkällä aikavälillä. Viljelijät joutuvat kantamaan liian suuren taloudellisen vastuun ympäristönsuojelusta ja ilmastonmuutoksen torjumisesta, jos maataloudesta varataan jatkuvasti suurempi osuus ympäristökorvauksille ilman, että tuen kokonaisuus kasvatetaan.

Ympäristökorvaus ei ole suoraan ruuantuotannon tukemista, vaan sen tarkoitus on korvata maatalousyrittäjälle ympäristönsuojelusta aiheutuva lisääntynyt työ ja kustannus. Jotta vastuu kunnianhimoisten toimenpiteiden aikaansaamisesta ei jäisi ainoastaan maatalousyrittäjien harteille, ympäristökorvauksiin varatun rahan määrää on jatkossa lisättävä.

Esimerkiksi kerääjäkasvien pinta-alan lisääminen on ollut yksi viljelijöiden käytössä oleva keino torjua ilmastonmuutosta, mutta sen suurin mahdollinen pinta-alakorvaus on rajoitettu 25 prosenttiin kokonaispinta-alasta, vaikka kerääjäkasvien kyky sitoa hiiltä on osoittautunut erittäin hyväksi. Viljelijä voi lisätä kerääjäkasvia vapaaehtoisesti, mutta joutuu tekemään ylimääräistä työtä ja kerääjäkasvi saattaa pienentää satoa. Ympäristökorvauksiin varatun rahan määrää voitaisi lisätä esimerkiksi päästökaupparjestelmällä. Viljelijöiden vastuuta voidaan keventää myös varaamalla osa ympäristötuesta investointeihin liittyväksi tueksi.

SUKUPOLVENVAIHDOKSET

Luopumistuki oli hyvä järjestelmä, kunnes se ajettiin alas EU-sääntöjen vuoksi. Sen avulla voitiin helpottaa sukupolvenvaihdosta, edistää tilojen rakennekehitystä kannattavampaan suuntaan ja nuorentaa viljelijöiden ikärakennetta.

Luopumistukijärjestelmän tilalle on viipymättä otettava käyttöön uusi vastaava järjestelmä. Paras ratkaisu tähän on perehdytyskorvaus, joka tarjoaa nuorille viljelijöille hyvän lähtökohdan viljelyn aloittamiseen. EU:ssa on pohdittava voitaisiinko luopumistuen tai perehdytyskorvauksen tapainen järjestelmä ottaa käyttöön.

SUORAMYINTI

Maataloustuotteiden suoramyyntiä tulee helpottaa sääntelyä ja lupaehdoista keventämällä. Esimerkiksi lampanlihan suoramyyntimahdollisuudet ovat nykykäytännöillä huonot. Jalostajalla on aina olemassa tuotevastuu ja markkinaehtoisessa toiminnassa kuluttajalle tarjottavan tuotteen laatu ja turvallisuus ovat joka tapauksessa välttämättömiä jo kannattavan liiketoiminnan kannalta. Valvonnan rooli on ensisijaisen tärkeä, mutta nykytilanteessa toiminnan sääntelyn haitat ylittävät merkittävästi hyödyt.

Lähiruoan käytön edistäminen niin yksityisten kuluttajien kuin julkisten hankintojenkin osalta vähentäisi välikäsien määrää ruokaketjussa. Tällöin

elintarvikkeen loppukustannukset voivat vähentyä ja suurempi osa tuotosta kohdistua tuottajalle. Lisäksi vähentyvien välikäsien myötä tarve kuljetuksille vähentyisi, mikä vähentäisi fossiilisten polttoaineiden käyttöä ruokaketjussa.

UUSJAKO 2.0

Maatalousyrittäjiä tulee kannustaa tilarakenteen tarkasteluun. Tilarakennetta on oltava mahdollista kehittää tuottavampaan ja ympäristöystävällisempään suuntaan. Uusjaolla on saatu merkittäviä kustannussäästöjä ja samalla on pienennetty kuljetuksista ja ajoista syntyviä päästöjä. Uusjaon kustannuksiin tulee löytyä apua ja rahoitusta valtion budjetista.

TILOJEN YHTEISTOIMINTA

Tilojen yhteistoimintaa tulee jatkossa tukea entistä enemmän esimerkiksi investointitukien kautta. Yhdessä tehdyt hankinnat jo itsessään luovat kustannustehokkuutta, jolla maatalouden kannattavuutta saadaan nostettua. Yhdessä toimivien ryhmien investointitukien korotukset eivät pelkäästään lisää kuluja, vaan samalla pienentävät tukea tarvitsevien määrää.

ELINTARVIKEVIENTI

Viennin edistäminen on koko kansan etu. Edistäminen vahvistaa tuottajan asemaa, kuluttajahintoihin koskematta. Suomen on brändättävä maailman

puhtainta, turvallisinta ja korkealaatuisinta ruokaansa yhä enemmän. Viennin edistämiseen on varattava valtion budjetista isompi kakku. Markkinat ovat globaalit ja meillä on potentiaali.

MAATALOUSTUET

Maataloustuen tavoite on mahdollistaa kotimaisen ruoantuotannon turvaaminen. Siksi tukien pitää kannustaa tuottavaan ja ekologisesti kestävään viljelyyn. Tuen rakennetta pitää yksinkertaistaa, jotta niihin liittyvän byrokratian määrä vähenee. Tuen saamisen ehtona tulisi olla myyntitulojen syntyminen tilatasolla.

Työelämä muuttuu, ja ihmiset työllistyvät samanaikaisesti useisiin työtehtäviin ja -paikkoihin. Maatalouden harjoittamisen tulee olla mahdollista niin päätoimisesti kuin muiden töiden ohessa eikä päätoimisuus saa olla vaatimus maataloustukien saamiselle.

Emme halua rajoittaa tilojen kokoa. Näemme, että kaikenkokoiset ja tuotantosuuntaiset tilat ovat arvokkaita.

Nykytilanteessa tukijärjestelmä mahdollistaa näennäisviljelyn, jossa toiminnan ainoana tai pääasiallisena tarkoituksena on maataloustuen saaminen. Keskustanuoret näkee viljelyn kuitenkin aina tavoitteellisena toimintana.

Pinta-alakohtaisille tuille saataisiin paras vastine, jos ne ohjattaisiin kannustamaan pinta-alan mahdol-

lisimman tehokkaaseen käyttöön. Esimerkiksi pinta-alakohtaiselle tuelle voitaisiin määrätä suurin sallittu osuus viljelytoiminnan tuloksesta, jolloin tuen saadaksesen viljelyn olisi oltava aina tuottavaa.

Tiedostamme maatalouden harjoittamisen monipuolistumisen myös sen eri tapojen kautta. Tukipolitiikassa pitää huomioida perinteisen peltoviljelyn rinnalla kasvihuoneet, vesiviljely, ilmaviljely sekä esimerkiksi entisissä kaivoksissa tapahtuva maatalous. Eläintuotanto on myös jatkossa olennainen osa maataloutta. Myös kotimaista äidinmaidon tuotantoa on tuettava vahvasti.

KASVUOLosuhteet

Luken maaperän seuranta on vuoden 1974 noin 2000 näytteestä tippunut 2009 noin 600 kappaleeseen. Maaperän seuranta on yksi tärkeimmistä tiedoista viljelijöille ja tutkijoille, jotta pystytään jatkossakin pitämään maan kasvukunto parhaassa mahdollisessa mallissa. Rahoitusta on kohdennettava yhä enemmän maatalouden perustutkimukseen hankerahoituksen rinnalle.

Mitä enemmän orgaanista hiiltä on maassa, sitä kestävämpää maan mururakenne on. Mitä parempi maan mururakenne on, sitä kestävämpää se on sään vaihteluille. Hyvä mururakenne on ilmava ja se pystyy varastoimaan vettä. Hyvä mururakenne takaa veden imeytymisen ja estää eroosiota. Eroosion torjunta on

kasvien kannalta tärkeää, mutta myös fosforikuormituksen kannalta.

Ilmastonmuutos lisää painetta maan rakenteelle ja siitä syystä maan kasvukunnon parannus on elintärkeää suomalaisen maatalouden kannalta.

Maanparannusaineet ovat yksi vaihtoehto. Maan mururakennetta voi parantaa muun muassa kipsillä, rakennekalkilla, metsäteollisuuden sivuvirroilla ja biohiilellä.

Tämän hetkiset säätösalaajitusmahdollisuudet Suomessa ovat vielä lasten kengissä. Säätösalaajitus on avain vesitalouden hallintaan pellolla. Käytännössä säätösalaaja pystyy hallitsemaan vettä pellossa. Kaivoja avaamalla pystyy vettä siirtämään pellosa, jolloin kuivana aikana vesi säilyy pellon alla ja antaa kosteutta. Jos taas on liian märkää, säädöillä pystyy kuivattamaan peltoa. Yhdysvalloissa säätösalaajitus toimii kaukosäätteisesti, jolloin pystyy digitaalisesti seuraamaan veden määrää pellon alla.

Parantamalla maatalouden kannattavuutta kaikkien edellä esitettyjen toimenpiteiden myötä, alan houkuttelevuus kasvaa ja uudet, nuoret viljelijät kiinnostuvat alasta. Tämä on paras tapa turvata kestävä suomalaisen ruokajärjestelmän tulevaisuus.

ILMasto JA Ympäristö

Ilmastonmuutos on aikamme suurin haaste, joka on otettava vakavasti ja sen eteen on tehtävä enemmän ja

nopeammin. Suomalainen maatalous ei kuitenkaan ole ilmastonmuutoskeskustelun ongelma vaan osa ratkaisua. Maatalouden toimintatapoihin on kiinnitettävä huomiota, ja on pyrittävä kohti päästöneutraalia maataloussektoria. Maataloudessa on toimitettava ilmastoviisaasti ja toteutettava kestävä kehityksen periaatteita, joilla varmistetaan ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys.

Maatalouden päästöjen laskennassa on otettava huomioon myös tuotannon hiilinielut. Esimerkiksi suomalainen maidon- ja naudanlihan tuotannon etu on paitsi vähäinen vedenkulutus, myös nurmiviljelyn hiilensidonta. Jatkovapeitteiset pellot on otettava luonnolliseksi osaksi maanviljelyä aina kun se on mahdollista.

Ravinnepäästöt vesistöön minimoidaan. Suomen tulee osaltaan kantaa vastuu Itämeren rehevöitymisen hillitsemisessä. Ravinteiden huuhtoutumisriskin pienentämiseksi kehitetään kuormitusta hillitseviä keinoja, kuten peltojen kipsikäsitteilyä. Kosteikkojen ennallistamista ja uusien perustamista pitää tukea.

Kiertotalous

Kiertotalouden eli kierrätysmaatalouden myötä maataloudessa päästään tilanteeseen, jossa maatilalla pyritään olemaan energiaomavaraisia ja suositaan uusiutuvia energialähteitä. Enää ei puhuta jätteistä, vaan resursseista, jotka hyödynnetään kokonaisuudessaan. Kierrätysmaataloudessa hyödynnetään resurssit tehokkaasti.

Keinolannteiden käytön vähentämiseksi kiertotalouden viljelyratkaisut auttavat biomassojen hyödyntämiseksi lannoitteena. Tulevaisuudessa keinolannteiden hinnat tulevat nousemaan muun muassa fosforin rajallisuuden vuoksi, joten on tärkeää panostaa muun muassa kerääjäkasvien ja viljelykiertojen tehostamiseen. Ravinnekierron kannalta on tärkeää panostaa kasviperäiseen lannoittamiseen. Myös torjunta-aineiden käytössä on painotettava ympäristöystävällisyyttä.

ENERGIA

Tulevaisuuden maatilat ovat olennainen osa hajautettua energiantuotantoa.

Maatalouden biomassojen hyödyntämistä edistetään. Biomassan ensisijaisena käyttökohteena tulee olla materiaalikäyttö. Hyödyntämisen lopuksi biomassasta voidaan tuottaa esimerkiksi biokaasua, jota voidaan hyödyntää myös maatalouskoneissa. Myös muunlaiset energiantuotantomuodot tulee huomioida maatalouden piirissä.

Tulevaisuuden maatalous mahdollistaa tulevaisuudessa monialaista yhteistyötä. Biokaasun tuottaminen yhteistyössä tilojen ja muiden yrittäjien kanssa mahdollistaa investoinnin maksamisen sekä riskinotto pienee. Investointitukea pitää myöntää myös sellaisiin hankkeisiin, joissa biokaasua tuotetaan sekä omaan käyttöön että myyntiin.

Biokaasun tankkauspisteitä perustetaan jatkossa tilojen yhteyteen.

Maataloudessa käytettävät raskaat työlaitteet käyttävät vielä Suomessa paljon polttoöljyä. Teknologian kehityksessä uudet työkoneet voivat käyttää myös muita polttoaineita ja käyttövoiman lähteitä. Tuottajia on tuettava tällaisiin vaihtoehtoisiin käyttövoiman lähteisiin siirtymistä. Paras tapa helpottaa viljelijöiden mahdollisuuksia uusien kalustojen on parantaa heidän taloudellista tilannettaan.

Maatilat saavat investointitukea lämpökeskusten muuttamiseen biopolttoainetta hyödyntäviksi. Maatiloilla energiaa voidaan tuottaa mm. polttamalla kasvimassoja suoraan energiantuotannossa, jalostamalla kasvi- ja eläintuotteita nestemäisiksi polttonesteiksi ja tuottamalla biokaasua.

TURVEMAAT

Keskustanuoret tiedostaa turvemaiden omaleimaisen tärkeyden maataloudessa, vaikka turvemaiden viljely on ympäristövaikutuksiltaan haitallisempaa kuin kivennäismaiden viljely.

Turvemaiden ilmastoystävällinen viljely on mahdollista, mutta se edellyttää erityisiä toimenpiteitä, kuten nurmiviljelyä tai muokkauksen vähentämistä. Turvemaiden on tuettava viljelytekniikoita, jotka hillitsevät viljelystä aiheutuvia haittoja. Turvemaiden ilmasto- ja ympäristöystävällisyyteen voidaan panostaa myös säättösaloajituksen avulla. Tavoitteena täytyy olla turve-

maidon viljelyn onnistuminen mahdollisimman pienin ympäristöhaitoin.

LUONNON MONIMUOTOISUUS

Luonnon monimuotoisuuteen panostetaan esimerkiksi kosteikkojen ja niittyalueiden avulla. Jatkuvapeitteisyys ja kesannot täydentävät toisiaan maaperän esimerkiksi pieneliötoiminnan lisäämisessä. Peltojen viljelyssä hyödynnetään entistä enemmän monipuolista kiertoviljelyä. Maatalouden on osaltaan myös kannettava huolta lajien monimuotoisuudesta ja huolehdittava esimerkiksi lapinlehmän alkuperäisen geneettisen kannan säilymisestä.

Agroforestry eli peltometsäviljely on keino, jolla voidaan yhdistää kasvit, eläimet, pensaat ja puut monipuoliseksi kokonaisuudeksi. Sen avulla saataisiin monipuolistettua maatalouden ympäristöä ja tuotua uusia tuotantovaihtoehtoja yrittäjille. Peltometsäviljelyn myötä erilaisilla pölyttäjillä ja eliöillä on paremmat edellytykset pärjätä. Lisäksi peltometsäviljelyllä voidaan ennallistaa maatalouden kulttuurimaisemia. Tukijärjestelmää tulisi kehittää siihen suuntaan, että yrittäjä voisi keskittyä varsinaisiin toimenpiteisiin tukikikkailujen sijaan.

ELÄINTUOTANTO

Eläimen ja ihmisen välinen suhde korostuu erityisesti tuotantoeläinten kohdalla. Ihmisellä on velvollisuus huolehtia, että eläimen oikeus hyvinvointiin toteutuu. Keskustanuoret näkee, että eläinten hyvinvointia tulee parantaa paitsi lainsäädännöllä, myös tukemalla ja kouluttamalla eläinten omistajia ja niiden parissa työskenteleviä. Tuottaja on avainasemassa eläinten hyvinvoinnin varmistamisessa.

Pidetään huolta myös eläintenhoitajista. Hoitajan jaksaminen on tärkeää vaativassa ja jokapäiväisessä työssä. Hyvinvoiva hoitaja on hyvinvoivan eläimen elinehto. Valvontaeläinlääkärin yhteistyö tilojen kanssa on oltava toimivaa ja neuvontaan on panostettava nykyistä enemmän.

Keskustanuoret hyväksyy turkistarhauksen elinkeinona, mutta vaativat suomalaiselta turkistarhaukselta korkeita eettisiä ja laadullisia kriteereitä. Tavoitteena on, että suomalainen turkistuotanto on maailman parasta eläinten hyvinvointia mitattaessa. Avoimuuden on oltava turkistuotannossa keskeinen vaatimus.

VALKUAISAINEMAVARAI-SUUS

Tulevaisuudessa Suomi on omavarainen valkuaisainetuotannon osalta. Kasvituotanto vastaa suurimmasta

osasta valkuaisainetuotannosta samalla, kun monipuolinen eläintuotanto tukee valkuaisaineomavaraisuutta. Tehdään kasvilajien jalostustyötä, jolla saadaan uusia vaihtoehtoja valkuaisainetuotantoon, niin ihmisille kuin eläimille.

LUOMU

Luomutuotannolla voidaan päästä ilmastolle vähemmän haitallisiin tuloksiin kuin tavanomaisin viljelyn keinoin. Nykytilanteessa viljely luomumenetelmin on kuitenkin tuotantomääriin suhteutettuna kalliimpaa ja sen kannattavuus perustuu erityisiin luomuviljelytukiin.

Nykyaikaisin viljelymenetelmin luomuviljelyn kannattavuutta voidaan huomattavasti lisätä. Edellytyksenä maataloustukien lisäkohdistamiseksi luomutuotantoon onkin tällaisen viljelyn tehostamiseen kannustaminen, jota voitaisiin tukea esimerkiksi asettamalla tuottovaatimuksia luomuviljelyalalle. Käytännössä tämän voisi toteuttaa esimerkiksi siten, että tuen osuudelle alalta saatavasta tulosta asetettaisiin maksimimäärä. Tuotantomääriä tarkasteltaessa mittarin pitää ottaa huomioon useamman vuoden keskiarvo, jotta katovuodet eivät aiheuttaisi suuria lovia tukiin.

GMO

Geenimuunnellut lajikkeet voivat tarjota parempaa säänkestävyyttä ja runsaampia satoja. Geenimuunneltujen lajikkeiden käyttöä tutkitaan ja kokeillaan. Painotamme kaikessa GMO-toiminnassa vastuullisuutta.

Tuottajan hyvinvointi

Työ maatalouden parissa on henkisesti ja fyysisesti raskasta. Meidän on huolehdittava tuottajien hyvinvoinnista. Taloushuolet ovat yksi merkittävimmistä stressiä lisäävistä tekijöistä, ja siksin meidän on parannettava maatalouden kannattavuutta.

Byrokratia ja kyttääminen aiheuttaa myös stressiä. Säädösten noudattamatta jättämisestä tulisi ensisijaisesti seurata huomautusaika, ja vasta sen jälkeen, jos puutteita ei ole korjattu, voidaan asettaa sanktioita.

Tuottaja on vastuussa eläinten hyvinvoinnista ympäri vuorokauden, seitsemän päivää viikossa. Siksi lomitusoikeus ja lomituspalvelut pitää taata koko Suomessa niitä tarvitseville, jotta myös tuottajalla on oikeus lomaan.

ALUEPOLITIikka

Maatalous alihankintaketjuineen on merkittävä elinvoimaisuuden tekijä erityisesti kaupunkialueiden ulkopuolella. Koko Suomen kattava maatalous tukee keskustalaista näkemystä hajautetusta yhteiskuntarakenteesta. Maatalouden harjoittamisen edel-

lytysten takaaminen myös vaatii aluepolitiikkaa. Maatalouttakaan ei voida harjoittaa ilman toimivaa tie- ja tietoliikenneverkkoa sekä saavutettavia peruspalveluita.

RUOKATRENDIT JA TUOTANNON TULEVAISUUS

Kasvispainotteisuus korostuu trendiruokavaliona yhä enemmän. Kansanterveyden ja ilmaston kannalta kasvikunnan tuotteiden lisääntyne käyttö on hyvä asia, mutta pidemmän aikavälin trendinä saattaa vaikuttaa lihan tuotannon kannattavuuteen kysynnän mahdollisesti pienentyessä. Trendin vaikutuksiin kuluttajakäyttäytymiseen pidemmällä ajalla on syytä varautua. Kuluttajien tulisi jatkossa suosia laatua, ei määrää.

GLOBAALI RUOKAMARKKINA

Ruoasta on jo nyt pula ympäri maailman. Suomi edistää ja vaikuttaa aktiivisesti niin kotimaassa kuin kansainvälisesti siihen, että turvallisten ja ravinnoksi kelpaavien aineiden ja tuotteiden käyttö on sallittua. Tällaisia tuotteita ovat esimerkiksi hyönteiset.

Suomen pitää olla näkyvästi esillä kansainvälisillä areenoilla kestävämmän toiminnan kitkemiseksi ja oikeuden tuomiseksi maailmanlaajuiseen maatalouspolitiikkaan.

Kilpajuoksu ruoan riittävydestä kiihtyy. Kiina ja monet muut maat ovat ulkoistaneet ruoantuotantaan muihin maihin. Erityisesti monet Afrikan ja Etelä-Amerikan maat tuottavat ruokaa ja elintarvikkeita maailmanlaajuisille markkinoille. Paikalliset viljelijät työskentelevät huonoissa oloissa eivätkä saa oikeudenmukaista korvausta. Tuotanto saattaa mennä täysin ryöstöviljelynä myös monikansallisille yrityksille, jotka ovat hankkineet viljelymaita kyseenalaisin keinoin.

KOULUTUS

Suomeen on perustettava toinen maataloustieteellinen tiedekunta, jotta yliopistotason koulutusta ja tutkimusta on jatkossa saatavilla myös Helsingin ulkopuolella. Kahden tiedekunnan malli tukisi yliopistotason koulutuksen saavutettavuutta ja tutkimuksen painopisteiden kohdentamista.

Maatalouden ammatillista koulutusta on oltava tarjolla ympäri Suomen alueiden erikoistarpeet huomioiden. Ammattikorkeakoulut tarjoavat kattavasti maa- ja metsätalousopintoja, ja jokainen AMK erikoistuu omiin aloihinsa. Laadukkaalla alan koulutuksella varmistetaan esimerkiksi hyvien viljelykäytänteiden ja nykutekniikan hyödyntäminen.

Maatalousyrittäjyys mielletään usein miehiseksi alaksi. Laaja-alaisen osaamisen ja tasa-arvoisten mahdollisuuksien takaamiseksi tulisi rohkaita naisia enemmän maatalousalan opintojen ja yrittäjyyden pariin.

ANTIBIOOTTIRESISTENSSI

Antibioottien ennaltaehkäisevä käyttö eläintuotannossa muissa aiheuttaa vakavan uhan, antibioottiresistenssin. Suomessa käyttö on kestävällä tasolla, mutta antibioottien ylimääräinen käyttö on saatava kuriin yhteisillä pelisäännöillä muualla Euroopassa ja maailmanlaajuisesti. Kaupunkiviljely

Kaupunkiviljelyä on harrastettu Suomessa perinteisesti viljelypalstoilla. Sen pitää olla jatkossakin mahdollista. Viljelypalstojen rinnalla kaupunkiviljely on monipuolistunut. Viljelylaatikot, kattopuutarhat sekä asunnoissa ja parvekkeilla tapahtuva viljely ovat kasvattaneet suosiotaan. Kaupunkiympäristöissä onnistuu myös eläintuotanto esimerkiksi mehiläispesien, kellareiden kalankasvattamoiden ja syötävien hyönteisten kasvattamojen avulla.

Kaavoituksen on tuettava monimuotoista ja luonnonläheistä kaupunkiviljelyä. Se tarjoaa parhaimmillaan keskustalaista maahenkeä, tukee kaupunkikulttuuria ja edistää ihmisten luontosuhdetta. Lisäksi se lisää ymmärrystä maataloudesta.

Jo nyt on nähtävissä merkkejä myös kaupallisesta sisäviljelystä, joka voi turvata ruokahuoltoa ja tarjota lähiruokana eksoottisia lajikkeita kuten banaania. Sisäviljely on huomioitava lainsäädännössä.

LOPUKSI

Teknologian kehittyessä monet tieteisfiktioilta vaikuttavat elintarvikkeet tulevat markkinoille. Keinoliha ja muut solukko- ja kudosisviljelmät sekä ilmasta bakteerien avulla valmistettava proteiini tarjoavat valtavia mahdollisuuksia uudenlaiseen ruoantuotantoon ja maatalouteen.

Maataloudessa pitää varautua alan mahdollisiin muutoksiin, kuten ilmastomuutoksen aiheuttamiin muutoksiin kasvuolosuhteissa ja kasviperäisen tuotannon osuuden kasvuun. Vastaanotamme alan muutokset niin, että meillä on mahdollisuus vastata tulevaisuuden haasteisiin.

